

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

až dostanete toto číslo časopisu FONS, budou probíhat, možná už končit volby nového výboru ČSKB, výboru sekce biochemických laborantů i revizní komise. Poprvé elektronickou formou – jejím cílem je nejen k usnadnění vlastních voleb, značná úspora finančních prostředků, ale – jak věřím – i vyšší účast voličů.

Je tedy na místě bilancovat práci výboru za uplynulé čtyřleté volební období.

Jedním z hlavních úkolů výboru a celé ČSKB je **tvorba odborných doporučení**. Provedli jsme důkladnou revizi platných doporučení s následujícím výsledkem: 11 doporučení bylo aktualizováno, dvě nová byla vytvořena („Doporučení k jednotkám vyšetření“ a „POCT metody v ordinaci praktického lékaře“ v rámci doporučených postupů pro praktické lékaře). Na podpis VZP čeká společné stanovisko tří odborných společností a VZP k neinvazivnímu testování v těhotenství. Je třeba zdůraznit, že všechna odborná doporučení vznikají za spolupráce klinických kolegů.

Dalším polem činnosti je **navrhování nových výkonů**. Jednání na zasedání Pracovní skupiny k Seznamu výkonů jsou někdy složitá, nicméně se podařilo za uplynulé čtyři roky prosadit schválení šesti nových výkonů (ELF skóre, IL-6, proGRP, GDF-15, Ketolátky statim a Galektin 3), u dalších tří jsme docílili sdílení nebo rozšíření indikací. Celkem sedm zastaralých a nepoužívaných výkonů bylo zrušeno.

Dalším úkolem ČSKB je podílet se na **vzdělávání a odborném růstu členů**, ale i na vzdělávání ostatních zdravotníků v laboratorní medicíně. V uplynulém období proběhly dva celostátní sjezdy (Plzeň 2019, Zlín 2021), sjezd biochemických laborantů Biolab 2018 v Jihlavě a četné regionální akce. Z těch, které mají celostátní rozměr, uveďme např. již tradiční Setkání mladých biochemiků v Písku, Adventní seminář v Liblicích, Nejedlého Kladno nebo Regionální dny klinické biochemie v Karlově Studánce. Podíleli jsme se na odborném programu sympozia FONS v Pardubicích (2018, 2020) i každoročně pořádaných Imunoanalytických dnů v Plzni. Letos v květnu se konečně uskuteční dvakrát odložený Biolab. Nesmím opomenout skutečnost, že poslední dva roky se do činnosti

ČSKB významně promítá pandemie onemocnění covid-19; nejvíce se to projevilo v odkládání či rušení odborných setkání. Mnohé akce však proběhly online, tímto způsobem se setkával i výbor ČSKB.

Členové ČSKB se významně podíleli na činnosti Mezinárodní i Evropské federace klinické chemie a laboratorní medicíny (**IFCC, EFLM**). Aktivně jsme se zúčastnili kongresu EuroMedLab v Barceloně (2019), 2. strategické konference EFLM v Mannheimu (2018), v Praze proběhla dvě sympozia CELME, zabývající se trendy a budoucností laboratorní medicíny v Evropě (2019, 2021). Letos v dubnu nás čeká již dvakrát odložený kongres EuroMedLab 2022 v Mnichově. Prof. Zima skončil v r. 2020 své třetí volební období jako člen výboru EFLM. Zástupci naší společnosti aktivně pracují v komisích a pracovních skupinách IFCC a EFLM – jeden jako předseda, jedenáct jako řádní členové a mnozí další jako členové korespondenční.

V posledních dvou letech byly schváleny nové **vzdělávací programy**: v klinické biochemii pro lékaře a pro analytiku a v laboratorních vyšetřovacích metodách ve zdravotnictví pro farmaceuty. Na jejich přípravě se významně podílel výbor i další členové ČSKB.

Nesmím zapomenout na činnost **sekce biochemických laborantů**. Podílí se na vzdělávání laborantů v laboratorní medicíně pořádáním pracovních dnů a dalších akcí; vrcholnou akcí je Biolab, celostátní konference biochemických laborantů. Opakovaně jsem měl možnost vidět, že zájem o novinky v oboru je u laborantů mnohdy větší než u vysokoškoláků. Výbor sekce biochemických laborantů se však stará i o další stránky, jako je pre- a postgraduální vzdělávání laborantů, jejich pracovní zařazení i platové ohodnocení atd.

ČSKB je odborným garantem vzdělávacího portálu **Lab Test Online**, který přináší laikům informace o laboratorní medicíně; ten v roce 2018 oslavil 10 let trvání. Medializace projektu ve spolupráci s organizací CZEDMA a společností 4JAN vedla k nárůstu počtu unikátních návštěvníků portálu z 15 tisíc na 50 až 60 tisíc měsíčně. Po prodeji původního projektu Americkou asociací klinické chemie (AACC) komerční firmě jsme se rozhodli pokračovat dále v neziskovém projektu, o spolupráci požádáme ostatní odborné společnosti ČLS.

Informace z života naší společnosti dostáváte spolu s dalšími odbornými články v **časopisu**

FONS. Pro výsledky vědeckého zkoumání, ale i všechna odborná doporučení je určen časopis **Klinická biochemie a metabolismus**. Jsme rádi, že se podařilo udržet jeho vydávání, ale stále bojujeme s nedostatkem příspěvků. Je na místě poděkovat oběma šéfredaktorkám časopisu, prof. Kalousově i Ing. Vávrové, která ji v r. 2021 vystřídala. To, že časopis vychází a přináší nám potřebné informace, je hlavně jejich zásluhou.

ČSKB se podílí i na systému auditů, prokazujících **kvalitu klinických laboratoří**, minimálně tím, že schvaluje nově jmenované auditory. Za příkladnou mohu označit spolupráci výboru ČSKB s organizací SEKK. Výbor ČSKB se podílí na výběru garantů cyklů EHK, jeho zástupce se účastní jejich pravidelného zasedání. Ing. Budina za SEKK se aktivně podílel i na tvorbě některých odborných doporučení (Doporučení k validaci a verifikaci, Doporučení k EHK).

Další informace mohou získat členové ČSKB, ale i ostatní návštěvníci na **webových stránkách ČSKB**. Ty mají již druhým rokem nový vzhled, bohužel však stále nespĺňují naše očekávání. Jejich

funkčnost, přehlednost a aktuálnost by měly být samozřejmostí – uděláme vše pro to, aby se problémy co nejdříve odstranily. Vždyť webové stránky jsou vizitkou Společnosti. Závěrem mi dovoluje poděkovat všem, kdo pomáhali mně a výboru ČSKB ve výše uvedené činnosti – bez Vaší spolupráce by nebylo množné provést tolik práce. Dvě funkční období jsem byl místopředsedou, poslední dvě funkční období předsedou ČSKB. Vždy jsem se snažil co nejlépe pracovat pro zviditelnění našeho oboru a prosazení jeho zájmů. Jako obvykle, něco se povedlo lépe, něco hůře, byly i věci, kde veškerá má snaha nevedla k úspěchu. Je na Vás, abyste činnost mou i výboru posoudili a zohlednili v nastávajících volbách. Z nich vyjde nový výbor, který si zvolí nového předsedu. Upřímně mu přeji, ať se mu práce daří, aby náš obor – klinická biochemie a celá laboratorní medicína – měly své oprávněné a uznávané místo v našem zdravotnictví.

14. 2. 2022
Jaroslav Racek